

Motion till riksdagen

1989/90:N57

av Olof Johansson m.fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:88

Vissa näringspolitiska frågor

Sammanfattning

Centern vill ta fasta på det lokala perspektivet och inrikta näringspolitiken på personligt ägande, utveckling av ny teknik, nya företag, en ökad differentiering, mangfald och decentraliserat inflytande. Målet skall vara ett starkt näringsliv som ger hög sysselsättning, anställningstrygghet och resurser för välfärdsutveckling i hela landet.

Privata, kooperativa och statliga företag skall arbeta på likvärdiga villkor. Statens främsta uppgift är att ange riktlinjer och ramar för näringslivets verksamhet.

De mindre företagen skall främjas i förhållande till de stora. Det kan ske bl.a. via skatte- och avgiftspolitiken, särskilda branchprogram, kreditgivning, forskning och utbildning. Alla lagförslag och förordningar bör redovisa effekterna för småföretagen. För att bredda ägandet och stimulera sparandet föreslås personliga spar- och investeringskonton. I syfte att bibehålla en sund konkurrens och motverka monopol och stark ägarkoncentration har centern föreslagit regler för kontroll av fusioner mellan stora företag.

Centern föreslår att landstingen liksom idag skall utse hela styrelsen i utvecklingsfonderna och avvisar därmed förslaget att staten skall utse hälften av ledamöterna.

Centern föreslår att utvecklingsfonderna skall få behålla sitt kapital. Detta inte minst mot bakgrund av att deras målgrupp skall vidgas, så som centern tidigare föreslagit, att gälla mindre och medelstora företag inom samtliga näringsgrenar.

Centern föreslår att utvecklingsfonderna skall få möjlighet att tillsammans med privata intressenter bilda länsvisa riskkapitalbolag. För att stimulera detta bör 400 statliga miljoner av utvecklingsfondernas kapital avdelas.

Centern föreslår att Småföretagsfonden, som är en del av löntagarfonds-systemet, skall avskaffas. Därmed avvisas förslaget att fonden skall tillföras ytterligare 1 miljard kronor från AP-fonderna under en femårsperiod.

Centern föreslår att enskilda skall stimuleras att satsa pengar i småföretag t.ex. genom köp av nyemitterade aktier eller placering i särskilda riskkapitalfonder. Det kan ske genom att man medges rätt att göra avdrag för sådana investeringar i inkomstdeklarationen.

Centern föreslår att särskilda satsningar skall göras för att utveckla informationsteknologin för de mindre företagen. 90 % av resurserna i det s.k. IT 4-programmet går till de största företagen. För speciella småföretagssatsningar har centern anvisat 20 milj. kr. och utvecklingsfonderna bör främja utvecklingen inom detta område.

Centern föreslår att regeringen skall sälja statliga företag och statliga minoritetsposter så som angetts i gemensam motion från centern, folkpartiet och moderaterna. När det gäller förslaget att ombilda FFV till ett aktiebolag ligger detta väl i linje med centerns förslag. Det biträds således.

Centern föreslår att 20 milj. kr. anvisas för ett särskilt branschprogram för att främja rymdteknisk utveckling hos småföretag.

Centern avvisar förslaget att utvecklingsfondernas kapitaltillgång skall minska med nästan två tredjedelar, varav 1 miljard kronor dras in till staten och 0,6 miljarder kronor förs till en ny "storregional" nivå.

Centern avvisar förslaget att regeringen skall bemyndigas uppta överläggnigar med Norrlandsfonden i syfte att överföra nära hälften av kapitaltillgångarna till de nya riskkapitalbolagen. Norrlandsfonden behöver sitt kapital för att finansiera högriskprojekt som skall utveckla det norrländska näringslivet.

Centern avvisar förslaget att inrätta ett antal nya "storregionala" riskkapitalbolag. Detta förslag bygger på en övertro på extern styrning av småföretag.

Centern avvisar förslaget att bilda ett nytt förvaltningsbolag för de statliga företagen.

Inledning

Det svenska näringslivet har under 1980-talet kännetecknats av en utveckling mot stark ägar- och maktkoncentration, internationalisering och strukturomvandling. Den socialdemokratiska politiken har inneburit en strävan att åstadkomma en stark centralstyrning och att omdana det ekonomiska systemet. Beslutet om att införa löntagarfonderna är ett exempel på denna politik.

Den nu aktuella propositionen – prop. 1989/90:88 om vissa näringspolitiska frågor – är ett nytt uttryck för den socialdemokratiska koncentrationspolitiken.

Propositionens förslag genomsyras av strävan till centralstyrning, detaljregleringar och uppbyggande av nya centrala institutioner. Förslagen om att förstärka den centrala Småföretagsfonden, dra in medel från de regionala utvecklingsfonderna och Norrlandsfonden till staten för att sedan bygga upp nya centrala riskkapitalbolag, som också skall bli delägare i småföretag, är tydliga bevis på regeringens vilja till centralstyrning inom näringspolitiken. Förslaget om ett nytt stort förvaltningsbolag för den statliga företagssektorn är också ett uttryck för centralstyrning och strävan att utvidga den statliga företagssektorn.

Socialdemokratisk koncentrationspolitik

Regeringsskiftet 1982 innebar en återgång till den koncentrationssinriktade näringspolitik som socialdemokraterna redan tidigare stod för. Flera orsaker

har bidragit till den kraftiga koncentrationsutvecklingen under 1980-talet. Den avgjort främsta orsaken till den ökande koncentrationen i näringslivet står att finna i den ekonomiska politik som regeringen fört.

När socialdemokraterna 1982 återfick regeringsmakten inriktades den ekonomiska politiken på att skapa ökade vinster i storföretagen. Till detta bidrog chockdevalveringen med 16 % hösten 1982 i början på en stark konjunkturuppgång kombinerat med en gynnsam dollarkursutveckling. Det gynnade framför allt den exportinriktade råvaru- och verkstadsindustrin som kort före befann sig i betydande strukturella problem. Den mest påfallande effekten av regeringens devalveringspolitik tillsammans med en gynnsam konjunkturutveckling var att strukturomvandling och förnyelse inom svensk verkstadsindustri sköts på framtiden. Det är också den del av svenskt näringsliv som paradoxalt nog haft den mest positiva utvecklingen på kort sikt medan de mindre företagen och egenföretagarna inte haft samma gynnsamma utveckling.

Konkurrensen om och behovet av arbetskraft har varit stor. De mest likvida, lönsamma och expansiva företagen har kunnat dra till sig ny och välutbildad arbetskraft. Det har drivit på löneglidningen och därmed kostnadsutvecklingen.

Den "tredje vägens ekonomiska politik – i praktiken en devalveringspolitik – har skapat nya obalanser och kommit att dölja de underliggande problemen i svensk industri. Nedväxlingen av den svenska ekonomin samtidigt som den internationella konjunkturen blev allt starkare bidrog till betydande vinster i storföretagen medan de mindre företagen inte fick samma positiva utveckling. Den ökade aktiviteten på aktiemarknaden och den successiva avregleringen av kapitalmarknaden har bidragit till att kurserna på Stockholms fondbörs ökat med ca 10 gånger under 1980-talet. Justerat för inflationen har ökningen varit 462 %. Det visar vilken förmögenhetsbildning som skett inom de börsnoterade företagen och hos större ekonomiska aktörer.

På senare tid har dock en viss nedgång och framför allt en minskning av omsättningen på börsen skett. Samtidigt har handeln med svenska börsaktier flyttat utomlands. Inte minst det senare är i hög grad betingat av de hinder som framför allt den s.k. omsättningsskatten på aktier medfört, samtidigt som Sverige successivt anpassat sig till den internationella finansiella integrationen.

Den socialdemokratiska "tredje vägens ekonomiska politik" har inneburit en förmögenhetsomflyttning i samhället och näringslivet. Även om aktieäggandet har spritts till allt fler under 1980-talet har regeringen inte förmått eller önskat ge politiska förutsättningar för att fördela kapitaltillväxten mellan olika företagstyper, mellan småsparare och storplaceringar och olika regioner.

Socialdemokratisk näringspolitik har mer anpassats till storföretagens intressen. Det har manifesterats i många olika sammanhang, främst genom den inställning som socialdemokraterna intagit när det gäller statlig företagssamhet och försäljning av statliga företag på förmånliga villkor till redan ekonomiskt starka intressegrupper.

Föredragande statsråd anför i propositionen "att sparande och kapitalbildning måste ske på sådana villkor att kravet på en rättvis fördelning uppnås".

Vi tvingas dock konstatera att regeringens ekonomiska politik alltjämt präglas av orättvisor. Exempelen på detta är många bl.a. finansieringen av den stora skattereformen.

Trots kanske efterkrigstidens starkaste och mest utdragna högkonjunktur har utvecklingen inom de högteknologiska branscherna under 1980-talet släpat efter den internationella utvecklingen. Devalveringspolitikens uppbromsning av förnyelseprocessen i svenskt näringsliv gör att Sverige idag har en industristruktur som internationellt sett har en minskad andel högteknologi. Detta utgör kanske det allvarligaste och mest kostsamma resultatet av ett förlorat industriellt decennium. Centerpartiet ser allvarligt på detta eftersom det innebär att vårt land står dåligt rustat för att möta konkurrensen från andra industrinationer under 1990-talet.

Trots de internationellt goda förutsättningarna har regeringen misslyckats med att långsiktigt lösa de ekonomiska problemen och skapa en struktur i näringslivet som uppfyller kravet på konkurrenskraft och decentralisering, inflytande och mångfald.

Andelen nybildade småföretag är lägre än i många av konkurrentländerna. Den studie av nyföretagandet i olika länder som SIND genomfört visar att antalet nyetableringar per 1000 invånare 1987 uppgick till nära fem i Västtyskland, tre i Danmark och Norge men endast drygt två i Sverige.

Makt- och ägarkoncentration

Utvecklingen under de senaste decennierna har inneburit en ökande privat och offentlig finansiell maktkoncentration. Sparandet och därmed förmögenhetsuppbyggnaden har dels skett inom den offentliga sektorn och bl.a. genom uppbyggande av socialförsäkringssystemet, AP-fonderna och löntagarfonderna, dels inom skilda typer av privata institutioner, investmentbolag, försäkringsbolag, finansbolag och större företag. Det institutionella ägandet har ökat. Samtidigt har hushållssparandet legat på en mycket låg nivå och på senare år t.o.m. varit negativt.

Denna utveckling mot en ägarstruktur med balanserande privata och offentliga maktkoncentrationer har varit en följd av och haft stöd i den starkt koncentrationsdrivande ekonomiska politik som de socialdemokratiska regeringarna fört.

Internationaliseringen

Många av de svenska storföretagen är starkt beroende av utlandsmarknaden. Det gäller t.ex. skogsindustrin och verkstadsindustrin med företag som Volvo, Saab, Electrolux, SKF, Alfa Laval etc. Deras beroende av den västeuropeiska och internationella marknaden påverkar i sin tur villkoren för underleverantörer som är knutna till dessa företag. I regel är det småföretag.

Den ökade internationaliseringen av svenskt näringsliv kommer stegvis att förändra villkoren för industrin, underleverantörer och olika regioner samt påverka den ekonomiska utvecklingen i vårt land.

Flera av de svenska industriföretagen har under 1980-talet förvärvat företag, helt eller delvis, i andra länder och då främst inom EG-området.

År 1987 fanns det, enligt regeringens proposition, 715 svenska koncerner

som hade utländska dotterbolag med anställd personal, totalt 488 000. Samtidigt redovisas att de 17 största koncernernas produktion är större utomlands än i Sverige och att den svenska produktionens andel kontinuerligt minskat under de senaste tio åren.

Denna utveckling innebär att angelägna svenska investeringar i ökad utsträckning sker utomlands i stället för i Sverige. Internationaliseringen av den svenska industrin kan visserligen ge tillgång till nya marknader, men leder också till ökad sårbarhet för vårt land. Det leder också till ökat beroende av internationella intressen, nya maktgrupper, beslut inom multinationella företag och den internationella ekonomiska utvecklingen och kommer i allt större utsträckning att påverka svensk industri och vitala svenska intressen.

Mål för näringspolitiken

Målet för näringspolitiken måste, enligt centerpartiets uppfattning, vara ett starkt näringsliv som ger hög sysselsättning, anställningstrygghet och resurser för välfärdsutveckling i hela landet. Detta tillgodoses bäst i ett ekonomiskt system byggt på marknadsekonomins principer präglad av socialt ansvar, god resurshushållning och en god miljö.

Näringspolitiken måste också inriktas på utveckling av ny teknik, nya företag, en ökad differentiering, mångfald och ett decentraliserat inflytande. Vidare måste näringspolitiken vara så inriktad att den står i harmoni med målet om balans inom och mellan olika regioner i landet samt god miljö.

Den snabba internationaliseringen inom näringslivet med ökade investeringar utomlands i de svenskägda företagen måste balanseras med kraftfulla insatser för att stimulera nyföretagandet och vidareutveckling av småföretagssektorn. Det behövs därför bättre möjligheter till riskkapitalfinansiering för småföretagen liksom goda villkor för länefinansiering.

För att nå en stabil samhällsstruktur och långsiktig industriell tillväxt behövs det en helhetssyn på regional-, miljö-, arbetsmarknads- och utbildningspolitiken.

Ett näringsliv som huvudsakligen är grundat på fri företagsamhet, konkurrens, enskilt och kooperativt ägande ger de bästa förutsättningarna för fortsatta ekonomiska framsteg och ett decentraliserat beslutsfattande.

För att kunna möta den internationella konkurrensen måste näringslivets utveckling av produktion med högt kunskapsinnehåll stimuleras. Därför är det viktigt att Sverige aktivt engageras i de olika europeiska forsknings- och utvecklingsprojekten.

Småföretagens möjligheter till export måste underlättas. Därför måste Sverige i det pågående västeuropeiska integrationsarbetet eftersträva lösningar och avtal som ger goda utvecklingsmöjligheter för de mindre företagen. Det är också viktigt att småföretagen i ökad utsträckning blir delaktiga i det industriella samarbetet med de östeuropeiska länderna.

Den snabba utvecklingen i Östeuropa med ökad öppenhet och demokratisering kommer med stor sannolikhet att betyda mycket för svenska företags möjligheter till export och ökad handel med denna del av världen. En utbyggd svensk kommersiell handelsrepresentation blir därför allt mer nödvändig. Detta är inte minst viktigt för de mindre företagen som strävar efter

att nå ut på exportmarknaden. Centern har därför i den handelspolitiska motionen 1989/90:N311 föreslagit inrättande av handelskontor i Sovjetunion, de baltiska republikerna, Polen och Östtyskland.

Privata, kooperativa och statliga företag skall arbeta på likvärdiga villkor. Statliga företag kan behövas för att tillgodose särskilda samhällskrav, speciella insatser för teknikutveckling och för att klara av regionala och strukturella sysselsättningsproblem.

Ett starkt näringsliv förutsätter både stora och små företag. De mindre och medelstora företagen är dock av särskild betydelse för näringslivets förnyelse och långsiktiga tillväxt. De har också bättre förmåga att anpassa sig vid konjunkturväxlingar och bidrar till att göra samhällsekonomin mindre sårbar.

Det är ofta inom småföretagen som nya affärsidéer utvecklas. Småföretagen har en avgörande betydelse för möjligheterna att skapa ett decentraliserat näringsliv och samhälle. Nyföretagandet måste därför stimuleras. Det behövs dock betydligt mer kraftfulla åtgärder än vad som regeringen föreslår i propositionen.

De mindre företagen spelar en betydelsefull roll för att en sund konkurrens skall upprätthållas. Genom många mindre företag motverkas karteller och inflytandet i näringslivet sprids.

För att utveckla en livskraftig småföretagsamhet måste de mindre företagen främjas i förhållande till de stora företagen. Det kan ske inom ramen för bl.a. skatte- och avgiftspolitik, särskilda branschprogram, kreditgivning, forskning och utbildning.

Tillgången på riskkapital och risklänefinansiering är en väsentlig förutsättning för en positiv företagsutveckling, inte minst för de mindre företagen. För många småföretag har inrättandet av OTC-marknaden haft stor betydelse för tillgången till riskkapital. Under 1990-talet behövs ytterligare åtgärder för att stimulera etableringen av småföretag och åstadkomma en positiv utveckling av redan befintliga företag. Det måste ske i decentralistiska former och inte genom den centralisering som föreslås i propositionen.

Decentralisera ägandet

1980-talets starka koncentration inom näringslivet måste under 1990-talet ersättas med en politik som främjar ett decentraliserat ägande. En koncentration av ägandet är inte önskvärd vare sig i offentlig eller privat regi. Staten är ägare till ett stort antal företag som med fördel kan bedrivas i privat regi. Därför bör en försäljning av statliga företag snarast komma till stånd. Vi återkommer nedan till detta.

Det är, enligt centerpartiets uppfattning, nödvändigt att formerna för sparande, ägande och försäljning av statliga företag sker på ett sådant sätt att ett spritt ägande uppnås. Det enskilda aktiesparandet måste stimuleras bl.a. för att de stora institutionella placerarna inte skall få en alltmer dominerande roll i näringslivet.

En decentraliserad ägandestruktur förutsätter också en positiv småföretagsutveckling och regler som motverkar att redan starka offentliga och privata kapitalintressen ytterligare kan stärka sin ställning.

Centerpartiet har i andra motioner till riksdagen föreslagit olika åtgärder för att förhindra ökad koncentration och i stället främja ett decentraliserat näringsliv och ägande. För att bibehålla en sund konkurrens inom näringslivet och hindra att olika företag som redan har en avgörande dominans inom en bransch eller region får en så stark ställning att det innebär ägarkoncentration och risk för monopol har vi föreslagit regler för kontroll av fusioner mellan stora företag.

Personligt ägande

Personligt ägande är en viktig drivkraft för att åstadkomma förnyelse och investeringar i näringslivet. Det är också ett viktigt inslag för att främja ägarspridning och därmed ökat inflytande.

För att bredda ägandet och stimulera sparandet bör det göras intressant och långsiktigt attraktivt. Centerpartiet vill därför införa personliga spar- och investeringskonton. Medlen från ett sådant konto skall utan skattekonsekvens kunna användas till investeringar i t.ex. företag och bostad.

Vi har i annat sammanhang utvecklat förslaget om personliga spar- och investeringskonton.

Det statliga ägandet

Statens främsta uppgift inom näringspolitiken är att ange riktlinjer och ramar för näringslivets verksamhet. Statligt ägande får inte bli ett självändamål. I vissa fall och vid särskilda tillfällen kan dock statligt ägande vara motiverat för att klara viss teknikutveckling, omstrukturera olika branscher och medverka till en positiv regional utveckling.

Genom försäljning av statliga företag, som centerpartiet i olika sammanhang föreslagit, åstadkommes ett spritt ägande och för människor möjlighet till ett ökat aktiesparande. Vid tidigare försäljning av statliga företag har intresset varit stort att förvärva aktier. Detta visades inte minst i samband med Procordia-emissionen och försäljningen av UV-Shipping.

Vad som ovan anförts om inriktningen av näringspolitiken bör ges regering till känna.

Småföretagsutveckling

I en offensiv och framtidsinriktad näringspolitik har de mindre företagen en strategisk betydelse för möjligheterna att skapa arbete, utveckla affärsidéer och bygga upp nya industrier och serviceföretag. Den stora drivkraften bakom tillkomsten av många småföretag är människornas ambition att skapa något eget och att utveckla speciella intressen. För många människor är också omsorgen om den egna bygden ett motiv för företagandet. På mindre orter är småföretagen av avgörande betydelse för utkomstmöjligheterna.

Ca 1,3 miljoner anställda finns i företag med mindre än 200 anställda. Småföretagen svarar för 60 % av sysselsättningen inom det privata näringslivet. Av dessa är drygt hälften sysselsatta i företag med mindre än 20 anställda. Dessa företag har tillsammans en avgörande roll för möjligheterna att skapa tillgång till arbete i landets olika delar.

Det är särskilt viktigt att genom gynnsamma villkor för de mindre företagen och nyföretagandet balansera beroendet av de stora företagen och internationaliseringen inom industrin.

Genom ett stort antal småföretag kan sårbarheten i näringslivet minska. Det förutsätter emellertid att småföretagens arbetsvillkor väsentligt förbättras. De mindre företagen måste främjas i förhållande till de stora. Detta bör ges regeringen till känna.

Avreglering

Samhällets regelsystem måste i ökad utsträckning anpassas till småföretagens förutsättningar. Idag är samhällets olika regelsystem främst anpassade till de stora företagens förhållanden. Småföretagen belastas därför hårdare än de större företagen.

I en partimotion 1989/90:N236 från centerpartiet avlämnad under allmänna motionstiden berörs småföretagsfrågorna inom EG.

EG-kommissionen har beslutat att alla lagförslag som kommissionen lämnar skall åtföljas av en värdering av konsekvenserna för småföretagen. På motsvarande sätt bör alla lagförslag och förordningar i vårt land prövas utifrån den påverkan de kan ha på småföretagen. Reformen, lagar och förordningar måste ges en inriktning som bättre stämmer överens med målsättningen att främja de enskilda och mindre företagen. Det kan handla om skatteregler, avgifter, arbetsrättslagstiftning m.m. Detta bör ges regeringen till känna.

De mindre företagen svarar ofta för innovationer, teknisk utveckling och nya affärsidéer. Detta leder också ofta till "avknoppning" av nya företag. Särskilt påtagligt är detta inom företag i de kunskapsintensiva och tekniskt avancerade delarna inom näringslivet. Detta bidrar till att skapa ny sysselsättning.

I småföretagen råder det i regel goda relationer mellan de anställda och dem som leder företaget. De nära kontakterna ger ofta de anställda bra möjlighet till information, samråd och medbestämmande. Detta bidrar i hög grad till trivsel och samarbetsanda inom företaget, vilket har stor betydelse för de anställdas välbefinnande. Detta torde också vara en av anledningarna till att sjukfrånvaron är lägre i småföretagen än i de stora företagen.

Småföretagens betydelse för samhällsekonomin och sysselsättningen är väldokumenterad. Det är i och för sig positivt att regeringen i ord understryker detta i propositionen. Däremot är det beklagligt att detta inte åtföljs av konkreta och positiva åtgärder. I stället bidrar regeringens förslag till ökad byråkrati, centralstyrning och en hierarkisk organisation med Småföretagsfonden och storregionala riskkapitalbolag.

Utvecklingsfonderna

Den centerledda regeringen lade 1977 fram det första samlade utvecklingsprogrammet för den mindre företagsamheten. De regionala utvecklingsfonderna inrättades. Åtgärder mot krångel, byråkrati och onödiga uppgiftskrav

vidtogs. Kapitalbeskattningen lindrades genom lägre skatt på arbetande kapital.

1982 antog riksdagen på Fälldin-regeringens förslag ett nytt s.k. småföretagspaket. Dubbelbeskattningen lindrades och de regionala utvecklingsfonderna fick möjligheter att skjuta till utvecklingskapital. En särskild börslista för småföretag inrättades. Åtgärder vidtogs i syfte att initiera lokala invest- mentbolag.

Sammantaget innebar den nya inriktningen av näringspolitiken att klimatet för att driva företag förbättrades. Allt fler satsade på att starta egna företag.

Utvecklingsfonderna har under de ca 12 år de verkat enligt nuvarande konstruktion aktivt bidragit till att lyfta fram småföretagen och har betydelse för samhällsekonomin. Landets många småföretag, myndigheter och politiska beslutsfattare på olika nivåer har i olika sammanhang betonat utvecklingsfondernas stora betydelse för en positiv småföretagsutveckling. Det är kombinationen av fondernas generella åtgärder för småföretagen, de direkta insatserna som fonderna gjort i enskilda företag och åtgärderna för ett ökat nyföretagande som bidragit till att de nu är ett viktigt instrument i närings- livsutvecklingen.

I fråga om innehåll i fondernas verksamhet och uppläggning har det skett en betydande utveckling och anpassning till småföretagens behov under 1980-talet. Fonderna bistår i dag de mindre företagen med utvecklingsinsatser i form av kvalificerad rådgivning och riskvillig finansiering. Denna finansiering kan ske enbart med fondens egna riskkrediter eller, vilket är det vanliga, en kombination av medel från fonden och banker. Det senare förhållandet gäller i mer än 80 % av engagemangen.

I propositionen föreslår regeringen att utvecklingsfondernas målgrupp skall utvidgas och i fortsättningen omfatta små och medelstora företag inom samtliga näringsgrenar. Detta ligger väl i linje med vad centerpartiet tidigare föreslagit. Det skapar bl.a. möjlighet för att i ökad utsträckning stödja kvinnligt företagande. Många kvinnor har idag eget företag inom t.ex. servicenäringarna och tjänstesektorn. Genom att fondernas målgrupp utökas får dessa nu möjlighet att i ökad utsträckning få del av utvecklingsfondernas tjänster. Vi vill emellertid i likhet med vad som anförs i propositionen betona vikten av att utvecklingsfonderna fortsättningsvis lägger ökad vikt vid att främja teknikbaserade företag och underleverantörer inom industrin.

Utvecklingsfondernas organisation – med delat huvudmannskap mellan stat och landsting – har gett fonderna en regional förankring som varit till stor nytta. Staten har inte ansett sig behöva utöva sitt inflytande genom att driva frågor direkt i styrelsearbetet. I stället har det betonats vikten av regional förankring.

I propositionen föreslås, med hänvisning till finansieringsutredningen, att nuvarande ordning för val av styrelser i utvecklingsfonderna bör ändras så att staten i princip skall utse hälften av ledamöterna i fondernas styrelser. Detta är återigen ett uttryck för den strävan till centralstyrning och reglering av den regionala nivåns verksamhet som på olika sätt kommer till uttryck i propositionen. Regeringens förslag har mött mycket kraftiga reaktioner. Utvecklingsfonderna vill själva behålla nuvarande ordning som innebär att

landstinget skall utse styrelsen. Vi delar detta synsätt. Centerpartiet avvisar därför regeringens förslag om ändrade principer vid val av styrelse.

Enligt centerpartiets uppfattning bör landstingen och i förekommande fall Gotlands, Malmö och Göteborgs kommuner även fortsättningsvis utse den regionala utvecklingsfondens styrelse i dess helhet. Det är viktigt att slå fast att utvecklingsfondens styrelse varken är ett partssammansatt organ eller något som är att betrakta som en politisk nämnd. Om styrelsetillsättningen uppdelas så att även regeringen skall utse ledamöter blir detta ett allvarligt hinder för att få en ändamålsenlig sammansättning. Landstingen har med sin förankring i länet den bästa förutsättningen att ge utvecklingsfondens styrelse den sammansättning som bäst kan bidra till att målen för fondens verksamhet uppfylls.

Riksdagen bör därför besluta att nuvarande principer och regler för val av utvecklingsfondernas styrelser skall gälla även i fortsättningen.

I propositionen anför föredragande statsråd att han "är medveten om att fondernas begränsade resurser gör det svårt att hjälpa samtliga företag som kan komma att efterfråga fondernas tjänster". Samma statsråd framhåller i proposition 1989/90:76 "Regionalpolitik för 90-talet", som avlämnades samtidigt med den näringspolitiska, att utvecklingsfondernas uppgift att förse företag med riskfinansiering blir än mer betydelsefull när lokaliseringsslånen slopas. Trots denna insikt om utvecklingsfondernas resurser föreslås en minskning av fondernas kapital med nästan två tredjedelar. Totalt föreslås att 1,6 miljarder kronor lyfts bort från länsnivån till staten och en ny "storregional" nivå. Av detta belopp skall 1 miljard kronor dras in till staten och 0,6 miljarder kronor överföras från fonderna till nya riskkapitalbolag. Detta innebär en centralisering av kapital som hittills använts för regional näringsutveckling.

Regeringens förslag om indragning av utvecklingsfondernas kapital är både anmärkningsvärt och förvånande. Det är också ologiskt med hänsyn till andra förslag som regeringen framlägger. I propositionen "Regionalpolitik inför 90-talet" föreslås en utökning av det s.k. länsanslaget med 100 milj. kr., vilket i praktiken är en neddragning. Detta uppväger således inte den indragning av fondernas medel som föreslås i den näringspolitiska propositionen. Vi avvisar därför bestämt förslagen om indragning av utvecklingsfondernas kapital.

I propositionen begärs också ett bemyndigande för regeringen att uppta överläggningar med Norrlandsfonden om placering av 200 milj. kr. av Norrlandsfondens nuvarande tillgångar i ett av de nya riskkapitalbolag som föreslås. Det skulle innebära att Norrlandsfonden berövas nästan hälften av sitt kapital som nu används för högriskfinansiering av angelägna forsknings- och utvecklingsprojekt inom det norrländska näringslivet. Centerpartiet avvisar därför även detta förslag.

Utvecklingsfonderna och Norrlandsfonden bör fortsättningsvis få behålla nuvarande ekonomiska medel. Detta är nödvändigt för att de skall kunna uppfylla sin offensiva näringspolitiska roll. Mot bakgrund av att utvecklingsfonderna föreslås få en utökad målgrupp är det än mer angeläget att de får behålla sitt kapital.

I den regionalpolitiska propositionen (prop. 1989/90:76) föreslår rege-

ringen att det ansvar för beredning och uppföljning av ärenden som regionalpolitiskt stöd, som vissa regionala utvecklingsfonder har, skall upphöra och att detta ansvar i fortsättningen skall ligga hos länsstyrelserna. Kostnaderna för den verksamheten beräknas till 7 milj. kr. per år. Ett lika stort belopp föreslås nu successivt överföras från anslaget Småföretagsutveckling till berörda länsstyrelser. Vi avvisar dessa förslag.

Utvecklingsfondernas roll i regionalpolitiken är betydelsefull och skulle, om riksdagen följer regeringens förslag, allvarligt försvaras. Genom den insikt och kunskap om småföretagen som finns hos de regionala utvecklingsfonderna har de utmärkta möjligheter att bistå med utbildningsinsatser, information, rådgivning, etc. Detta innebär att utvecklingsfondernas möjligheter till såväl beredning som uppföljning av regionalpolitiska stödärenden är väsentligt bättre än hos länsstyrelserna.

Även om utvecklingsfonderna skall kunna erbjuda god konsult hjälp för småföretagen är det inte alltid nödvändigt att de själva står för denna. Möjlighet att stödja externa konsulter bör uppmuntras.

Risikkapitalbolag

Ett tydligt bevis på den centralisering som regeringen eftersträvar framgår av förslaget att inrätta ett antal nya storregionala risikkapitalbolag. Pengar till dessa bolag skall dels komma via indragning av 0,6 miljarder kronor från de regionala utvecklingsfonderna och 0,2 miljarder kronor från Norrlandsfonden, dels via Småföretagsfonden som tillkom som en del av löntagarfondssystemet. Småföretagsfonden som idag har en mycket undanskymd roll skall uppenbarligen ges en vidgad roll. I propositionen frammanas bilden av Småföretagsfonden som något av ett moderbolag för de olika risikkapitalbolagen.

Flera invändningar kan göras mot den av regeringen föreslagna konstruktionen.

För det *första* finns det inte några bärande argument för att flytta kapital från länen till ett antal storregionala risikkapitalbolag och därmed begränsa de regionala utvecklingsfondernas arbetsmöjligheter.

För det *andra* är det orimligt att genom stora risikkapitalbolag med pengar från bl.a. Småföretagsfonden som är en del av löntagarfondssystemet låta dessa bolag bli ägare i småföretag. Detta nya steg i fondsocialismen måste avvisas.

För det *tredje* torde de små och normalt växande småföretagen inte bli intressanta för de föreslagna risikkapitalbolagen. Med avkastningskrav av rimlig omfattning kommer bolagen att konkurrera med venture-capitalbolagen, Industrifonden etc.

För det *fjärde* innebär regeringens förslag att småföretagarens eget inflytande över sitt företag minskar, vilket står i stark strid med strävan att åstadkomma ett decentraliserat och enskilt ägande.

Regeringen eftersträvar att även privata och andra intressenter skall delta med kapital i dessa bolag. Samtidigt betonar föredragande statsråd, att det finns en risk med alltför stor andel privat kapital.

Enligt centerpartiets uppfattning bygger regeringsförslaget om storregio-

nala riskkapitalbolag på ett närmast fondsocialistiskt synsätt med en övertro på extern styrning av småföretag. Det tyder också på bristande kunskap om vad de egentliga drivkrafterna för en småföretagare handlar om. Vi avvisar därför riskkapitalbolagen i den form som föreslås i propositionen.

Mot. 1989/90
N57

Småföretagsfonden

Stiftelsen Småföretagsfonden inrättades 1984 som en del av löntagarfondssystemet. Denna fond tillfördes då 100 milj. kr. År 1987 tillfördes fonden ytterligare 100 milj. kr. från AP-fondsmedel.

När Småföretagsfonden inrättades var det, enligt centerpartiets uppfattning, endast ett försök av regeringen att skaffa sig ett alibi hos småföretagarna för införande av löntagarfonderna. Fonden skall ses mot bakgrund av att löntagarfonderna systematiskt överför stora ekonomiska resurser från småföretagen till storföretagen och från utsatta regioner till koncentrationsregioner.

Regeringen föreslår nu att Småföretagsfonden tillförs ytterligare resurser, men att detta inte bör ske över statsbudgeten. Sammanlagt föreslås Småföretagsfonden tillföras 1 miljard kronor från AP-fondssystemet under en femårsperiod med början år 1990. Det innebär ett årligt tillskott till fonden med 200 milj. kr. Huvuddelen av fondens medel skall sedan placeras i de nya riskkapitalbolagen som regeringen föreslår inrättas.

De utökade resurserna till Småföretagsfonden skall sedan överföras i några stora riskkapitalbolag och därefter som ägarkapital placeras i rörelse drivande företag. Det innebär att ägandet i småföretagen institutionaliseras i ökad utsträckning. Detta bevisar samtidigt regeringens ambition att genom olika fondsystem centraldirigera svenskt näringsliv.

Centerpartiet avvisar regeringens förslag. Med hänvisning till att vi nedan föreslår en annan konstruktion med riskkapitalbolag som får koppling till de regionala utvecklingsfonderna anser vi att Stiftelsen Småföretagsfonden skall avskaffas. Detta kapital bör i stället användas för att stimulera arbetskraftsutbud och småföretagsutveckling. Det ankommer på vederbörande utskott att utarbeta erforderlig lagtext.

Småföretagens kapitalförsörjning – centerns förslag

För start och utveckling av företag behövs givetvis kapital. En betydande del av kapitalet måste vara eget kapital, dvs. riskkapital, aktiekapital. I småföretagen är det ägaren som tillskjuter kapitalet, men företagarens privatekonomi ger sällan utrymme för några större kapitaltillskott.

De stora företagen har flera olika möjligheter att få riskvilligt kapital. Aktiemarknaden för dessa företag är en väsentlig källa för försörjning med riskkapital. Dessutom är obligationsmarknaden i praktiken endast öppen för de större företagen.

Centerpartiet har i motion 1989/90:N236 från den allmänna motionstiden redovisat olika förslag för att tillgodose behovet av riskkapital, bredda ägandet och stimulera sparandet.

För flertalet småföretag är inte börsintroduktion ett realistiskt alternativ för att skaffa riskkapital. Likartade effekter som en börsintroduktion medför

skulle kunna uppnås om privatpersoner, i likhet med vad som sker i flera västeuropeiska länder, stimuleras att satsa pengar i småföretag, t.ex. genom köp av nyemitterade aktier. Syftet är att åstadkomma en väl fungerande riskkapitalmarknad för småföretag. Det kan ske genom att fysiska personer ges rätt att i sin inkomstdeklaration göra avdrag för sådana investeringar. I första hand bör fullständig avdragsrätt gälla upp till ett visst årligt belopp.

En annan möjlighet som vi föreslagit är att medge avdragsrätt för placering i särskilda riskkapitalfonder. En kompletterande lösning, för att ytterligare underlätta handeln med icke noterade aktier i småföretag, är att utveckla systemet med allemansfonder i enlighet med vad vi föreslagit i den ovan angivna motionen.

Länsvisa riskkapitalbolag

Vi har ovan avvisat regeringens förslag om indragning och överföring av medel från utvecklingsfonderna till staten och ett fåtal storregionala riskkapitalbolag. Utvecklingsfonderna bör behålla de medel man har idag, men fonderna bör förskjuta en del av sina engagemang från kreditmarknaden till annan finansiering som t.ex. riskkapital i form av minoritetsposter.

Det bör öppnas möjligheter för utvecklingsfonderna att tillsammans med privata intressenter bilda länsvisa riskkapitalbolag med regional styrelse och ledning. Vi har ovan avvisat regeringens förslag om indragning av totalt 1,6 miljarder kronor från utvecklingsfonderna. I stället föreslår vi att av fondernas kapital bör en del avsättas för länsvisa riskkapitalbolag. Enligt vår bedömning bör 400 milj. kr. av fondernas totala kapital kunna avsättas till dessa bolag. På detta sätt skulle möjligheten att arbeta med ägarkapital bli ett komplement till övriga finansiella insatser som enligt samstämmiga bedömningar från småföretagsorganisationer, lokala och regionala banker också behövs fortsättningsvis.

Ett småföretagsvänligt skattesystem

Utformningen av företagsbeskattningen är en av de viktigaste frågorna för att åstadkomma en positiv näringslivsutveckling. Särskilt viktigt är det att förbättra de små företagens och egenföretagarnas skattesituation. Den reformering av företagsbeskattningen som skall genomföras måste bidra till att stimulera kapitalbildningen och kapitaltillväxten i mindre och nyetablerade företag.

För den egna kapitaluppbyggnaden spelar skattemässiga redovisningsregler, reserveringsregler, förmögenhets- och reavinstbeskattningen, möjligheterna till förlustutjämning samt de sociala avgifterna en central roll. På alla dessa områden har de mindre företagen under hela 1980-talet behandlats styvmoderligt.

Centerpartiet anser att egenföretagare och mindre företag under stark tillväxt skattemässigt måste få samma möjligheter som aktiebolagen att utvecklas. Utgångspunkten för detta bör vara att skapa en skattemässig åtskillnad mellan företagsdelen och företagarens privatekonomi. För de mindre företagen behövs det därför en särskild redovisningsmetod.

Reglering för reservering och konsolidering måste också utformas så att

det gynnar småföretagen, och beskattningen av reavinst på näringsfastigheter bör behandlas på likartat sätt som övriga fastigheter.

Förmögenhetsbeskattningen har inte kommit att inrymmas i skatteutredningarnas arbete. Centerpartiet anser detta beklagligt. Med hänsyn till konkurrensneutralitet mellan olika företagsformer som utgör en av målsättningarna med det nya skattesystemet anser vi att skälen för slopande av beskattningen av arbetande kapital i småföretag nu är starkare än någonsin.

Centerpartiet kommer senare i samband med regeringens proposition om reformerad inkomst- och företagsbeskattning att utveckla förslagen om ett småföretagsvänligt skattesystem.

Teknikpolitik

Teknisk forskning och utveckling har stor betydelse för industriell utveckling och förnyelse. Teknikpolitiken måste ha en inriktning som syftar till en ökad utveckling av branscher som kan ge både en ökad kompetens och en bättre internationell konkurrenskraft, t.ex. rymdprogrammet. Vi ser därför med tillfredsställelse på att regeringen i bl.a. den forskningspolitiska propositionen anslutit sig till kraven på förstärkta ekonomiska resurser både för det nationella rymdprogrammet och för svenskt deltagande i det europeiska rymdsamarbetet, såsom centerpartiet har föreslagit under en lång följd av år.

STU har under den gångna treårsperioden svarat för genomförandet av målinriktad forskning bl.a. inom det nationella informationsteknologiprogrammet. Detta program upphör i och med utgången av innevarande budgetår.

Enligt vår mening har det s.k. IT 4-programmet, som är ett delprogram för industriell utveckling i samverkan mellan staten och industriföretag, haft en alltför ensidig inriktning på storföretag. Mer än 90 % av IT 4-programmets resurser har satsats i projekt där Sverige största företag är huvudintressenter.

Med hänsyn till den inriktning som IT 4-programmet fått är det nu motiverat att rikta ett särskilt anslag till de regionala utvecklingsfonderna. Vi har därför med anledning av den forskningspolitiska propositionen, 1989/90:90, föreslagit att 20 milj. kr. skall avsättas för speciella satsningar inom informationsteknologin att specialdestineras för de mindre företagen. Detta belopp bör anvisas över tolfte huvudtiteln, *F 18. Industriell utveckling m.m. inom informationsteknologiområdet*. Vi vill betona att utvecklingsfonderna aktivt bör engageras för att främja sådana satsningar.

Vi har vidare betonat att stödet till enskilda uppfinnare inte får eftersättas. Mot denna bakgrund har vi i annat sammanhang föreslagit ökade satsningar inom program 3 Nya produkter om 10 milj. kr. och att dessa medel avdelas för stöd till enskilda uppfinnare.

I den forskningspolitiska propositionen föreslås att ett teknikvetenskapligt forskningsråd skall inrättas. Medel till detta forskningsråd anvisas genom omfördelningar från flera sektorsorgan om totalt 67 milj. kr. Någon förstärkning av de ekonomiska resurserna är det inte fråga om.

Från centerpartiets sida har vi vid upprepade tillfällen hävdats att forskning

och teknisk utveckling är en grundläggande förutsättning för en offensiv och framtidsinriktad näringspolitik. Samhällets satsningar på teknisk utbildning, forskning och utveckling måste främst inriktas mot att tillgodose de små och medelstora företagens behov.

I fråga om det föreslagna teknikvetenskapliga forskningsrådet föreslår centerpartiet i annan motion en vidgning av uppdraget. Enligt centerns mening bör det inrättas som ett miljö- och teknikvetenskapligt forskningsråd och tillföras 33 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit för budgetåret 1990/91.

Rymdtekniken

I den forskningspolitiska propositionen föreslår regeringen olika åtgärder för att utveckla rymdtekniken i Sverige. Vi ser med tillfredsställelse på att regeringen äntligen anslutit sig till kraven på förstärka ekonomiska resurser både för det nationella rymdprogrammet och för svenskt deltagande i det europeiska rymdsamarbetet. Detta har centerpartiet föreslagit under en lång följd av år.

Vi har i olika sammanhang understrukt, att genom en ökad satsning på rymdtekniken kan angelägen och framtidsinriktad utveckling inom högteknologisk verksamhet åstadkommas. För t.ex. Kirunaregionen är en sådan utveckling viktig och ett offensivt medel för omstrukturering av näringslivet.

Regeringen betonar i den forskningspolitiska propositionen att det är angeläget att öka antalet företag som är aktiva inom rymdområdet. Ett motiv för detta är ett minskat intresse från den etablerade rymdindustrin att vara leverantörer av apparater och experimentutrustningar för DFR:s (statens delegation för rymdverksamhet) nationella rymdforsknings- och fjärranalysprogram. Regeringen avser att verka för fler företag, men anger inte på vilket sätt detta skall ske.

I dag är tre svenska storföretag dominerande inom rymdområdet – Saab Space AB, Ericsson Radar Systems AB och Volvo Flygmotor AB. Centerpartiet delar uppfattningen att det behövs fler företag med inriktning på rymdtekniken. Det handlar om ett intressant teknikområde med betydande utvecklingsmöjligheter som också bör engagera högteknologiska småföretag.

Centerpartiet föreslår därför att 20 milj. kr. anvisas för ett särskilt branschprogram för att främja rymdteknisk utveckling hos småföretag. Anslaget bör anvisas över titeln *B7. Småföretagsutveckling*.

Statligt företagande

De stora förändringarna inom den statliga företagssektorn som regeringen föreslår består i ombildning av affärsverket FFV till aktiebolag och bildande av ett nytt förvaltningsbolag.

Regeringens förslag beträffande FFV ligger väl i linje med vad centerpartiet under ett flertal år föreslagit. Därför bör regeringen bemyndigas att ombilda FFV till aktiebolag. Övriga förslag beträffande FFV kan vi också biträda.

Regeringens förslag att tillskapa ett nytt och centralt förvaltningsbolag för den statliga företagssektorn med en samlat marknadsvärde på ca 27 miljarder kronor anser vi vara ett steg i fel riktning. Möjligheten att ge ut konvertibla skuldebrev motsvarande högst 15 % av sitt egna kapital uppfyller inte centerpartiets krav på ägarspridning.

Ett gemensamt bolag för stora statliga företag som Celsius Industrier AB, FFV AB, LKAB, Ncb AB, Procordia AB, ASSI, SSAB, SGAB, Cementa AB samt SIB-Invest skulle bli en gigant bland svenska företag. Regeringens förslag är ett led i strävan att aktivera och utveckla den statliga företagssektorn.

Genom att även de aktieplacerande försäkringsinstitutionerna och löntagarfonderna skall ges möjlighet att engagera sig i förvaltningsbolaget med i storleksordningen 3 till 5 miljarder kronor innebär det ett ökat institutionellt ägande i motsats till vad centerpartiet förordar. Även om regeringen motiverar förslaget med att det behövs ekonomiska resurser för att långsiktigt utveckla den statliga sektorn torde avsikten vara att ge löntagarfonderna en förstärkt ställning. Den sammanblandning av statligt kapital, AP-fonder och löntagarfonder som föreslås blir en hybrid i svenskt näringsliv. Av den anledningen avvisar centerpartiet förslaget.

Av propositionen framgår att regeringens önskan är att åstadkomma en mer avvägd riskprofil på förvaltningsbolagets placerade kapital. I dag har staten ett stort engagemang i branscher, vilka kännetecknas av hög kapitalintensitet, stark konjunkturkänslighet och som är utsatta för kraftig konkurrens från internationella varumarknader, inte minst inom råvarusektorn.

Även om det inte direkt uttalas i propositionen tycks regeringens önskan vara att det kapital som förvaltningsbolaget har i ökad utsträckning skall användas för placeringar i mindre konjunktur känsliga branscher. Detta kan således leda till att förvaltningsbolagets styrelse och ledning finner det mer angeläget och lönande att placera bolagets kapital i växande tjänsteföretag i stället för att investera i konjunktur känslig skogsindustri, gruvnäringen eller annan råvarubaserad industri. Det kan betyda att en angelägen investering i t. ex. LKAB får stå tillbaka för en investering i ett annat företag eller annan del av landet som förväntas både kort- och långsiktigt ge bättre avkastning.

Vårt ställningstagande innebär även att vi avvisar förslaget om överföring av statens aktieinnehav i SIB-Invest AB till det nya statliga förvaltningsbolaget. I samband med riksdagens behandling av regeringens proposition om överlåtelse av statens aktier i Sveriges Investeringsbank AB till PKbanken (prop. 1988/89:143) anförde vi att det inte behövdes någon överföring av egendom från Investeringsbanken till dess dotterbolag SIB-Invest. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag om försäljning av SIB-Invest AB.

I stället för att förstärka det statliga företagandet och möta den privata maktkoncentrationen med en annan makt- och ägarkoncentration bör regeringen sälja statliga företag och statliga minoritetsposter. I en gemensam motion, 1989/90:Fi712, från centerpartiet, folkpartiet och moderata samlingspartiet har vi föreslagit hur en försäljning av statliga företag bör och kan genomföras.

B 7. Småföretagsutveckling

Regeringen föreslår att anslaget Småföretagsutveckling som inrymmer anslag till de regionala utvecklingsfondernas företagsservice och administration m.m. skall utgå med 215,3 milj. kr. Detta belopp inkluderar även anslag för branschfrämjande åtgärder, som av Industriverket beräknats till 18 milj. kr. budgetåret 1990/91.

Utöver regeringens förslag föreslår vi att utvecklingsfonderna får ekonomiska förutsättningar att stödja satsningar på energi- och miljöinvesteringar samt teknikutveckling inom denna sektor. Utvecklingsfonderna bör enligt vår mening få möjlighet att medge amorterings- och räntefrihet för sådana lån upp till tre år. Det är enligt vår mening, med hänsyn till projektens angelägenhetsgrad, viktigt att lånevillkoren är förmånliga.

Berörda utvecklingsfonder bör även i fortsättningen ha ansvar för beredning och uppföljning av regionalpolitiska ärenden i enlighet med vad vi anfört under avsnittet Utvecklingsfonderna.

Den socialdemokratiska regeringen har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att stimulera teknikutvecklingen inom energi- och miljöområdet. Genom särskilda resurser till utvecklingsfonderna kan småföretagens innovationsförmåga stimuleras inom denna sektor. Vi föreslår därför att utvecklingsfonderna får besluta om sådant projektstöd inom en ram upp till 20 milj. kr.. Vi bedömer att anslagsbehovet ökar med 10 milj. kr., vilket bör anvisas över anslaget Småföretagsutveckling. Därutöver bör, som vi föreslagit ovan, 20 milj. kr. anvisas för rymdteknisk utveckling hos småföretag.

Således föreslår vi att 60 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit anvisas till B 7. Småföretagsutveckling eller totalt 265,3 milj. kr. för budgetåret 1990/91.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om mål och inriktning av näringspolitiken för att främja ett decentraliserat näringsliv, teknikutveckling, decentraliserat ägande, anställningstrygghet, regional balans och god miljö.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de mindre företagen.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om avreglering inom näringslivet.
4. att riksdagen avslår regeringens förslag om ändrade riktlinjer för val av styrelse i de regionala utvecklingsfonderna.
5. att riksdagen beslutar att val av styrelse i de regionala utvecklingsfonderna skall ske enligt nu gällande regler och principer, dvs. att landstinget och de berörda kommunerna skall utse styrelse för utvecklingsfonderna.
6. att riksdagen avslår regeringens förslag om indragning av medel från de regionala utvecklingsfonderna.

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de regionala utvecklingsfondernas ansvar för beredning och uppföljning av regionalpolitiska stödärenden.

8. att riksdagen avslår regeringens förslag om indragning av medel från Norrlandsfonden.

9. att riksdagen avslår regeringens förslag om ändring i lagen (1983:1092) om reglemente för allmänna pensionsfonden.

10. att riksdagen avslår regeringens förslag om ändrade riktlinjer för de regionala utvecklingsfonderna och Stiftelsen Norrlandsfondens finansieringsverksamhet.

11. att riksdagen avslår regeringens förslag om och riktlinjer för nya statliga riskkapitalbolag.

12. att riksdagen avslår regeringens förslag om ökat kapital till Stiftelsen Småföretagsfonden samt beslutar om avskaffande av fonden i enlighet med vad i motionen anförts.

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för att främja riskkapitalförsörjning för småföretag.

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bildande av länsvisa riskkapitalbolag.

15. att riksdagen beslutar anvisa 20 milj. kr. för satsningar på informationsteknologi hos småföretag över anslaget F 18. Industriell utveckling m.m. inom informationsteknologiområdet.

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett branschprogram för främjande av rymdteknisk utveckling hos småföretag.

17. att riksdagen anvisar 20 milj. kr. för främjande av rymdteknisk utveckling hos småföretag över anslaget B 7. Småföretagsutveckling

18. att riksdagen medger att utvecklingsfonderna får fatta beslut om stöd till miljö- och energiinvesteringar inom en ram på 20 000 000 kr. för budgetåret 1990/91 i enlighet med vad som anförts i motionen.

19. att riksdagen beslutar att till B 7. Småföretagsutveckling för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 265 300 000 kr..

20. att riksdagen med avslag på proposition 1989/90:88 i denna del som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om SIB-Invest AB.

21. att riksdagen avslår regeringens förslag om bildande av ett av staten ägt förvaltningsbolag för de statliga företagen.

Stockholm den 26 mars 1990

Mot. 1989/90
N57

Olof Johansson (c)

Karl Erik Olsson (c)

Bertil Fiskesjö (c)

Gunnar Björk (c)

Pär Granstedt (c)

Karin Israelsson (c)

Per-Ola Eriksson (c)

Görel Thurdin (c)

Karin Söder (c)

Gunilla André (c)

Börje Hörnlund (c)

Agne Hansson (c)

Larz Johansson (c)

